Rok XV Lwów, dnia 15. lutego 1928 Nr. 3

POWSZECHNA GAZETA MŁYNARSKA

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY"

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów l. 3. — Telefon 148. — P. K. O. Nr. 142.326.

Wychodzi dwa razy miesięcznie. Redakcja rękopisów nie zwraca

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 3 zł., dla niecztonków 5 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

Szkodniki zwierzęce zboża i mąki oraz ich zwalczanie.

(Ciąg dalszy)

Jakkolwiek zwierzęce szkodniki zboża, jak to poznaliśmy w poprzednich artykułach, są w pierwszym rzędzie wysoce nieprzyjemne, a nawet niebezpieczne dla młynarstwa — nie można pominąć milczeniem i roślinnych szkodników, jako mających również wielki wpływ na wydajność i jakość zboża.

Szkodniki te, znajdujące się w większych ilościach w wymłóconem ziarnie, umniejszają jego wartość, gdyż sporządzoną z niego mąkę zarażają substancjami bardzo dla zdrowia szkodliwemi.

Choroby zboża powodują małe grzybki, które się karmią barwnikiem rośliny, przyczyniającym się do budowy jej organizmu i przez to wpływają nietylko na niedorozwój tej rośliny, ale nawet czasami na jej zupełne obumarcie.

Przy zwalczaniu wszelkich roślinnych szkodników chodzi w pierwszej linji o to, by przeszkodzić ich silnemu rozwojowi.

Na każdem, nawet zdrowem zbożu, znajduje się zawsze pewna ilość bakcyli, które rozmnażają się przez prosty rozrost po coraz to dalszych częściach rośliny. Gdy przez te bakcyle nawiedzone zboże, użyte zostanie w roku następnym do zasiewu, znajdujące się w niem grzybki rozpoczynają intensywną pracę, rozszerzając się gwałtownie po całych łanach. Celem więc zapobieżenia temu zjawisku winno być ziarno, przeznaczone do zasiewu, poddane bajcowaniu, co do którego niżej powrócimy.

Bardzo przykrym szkodnikiem dla młynarza jest sporysz. Przez spożycie chleba, sporządzonego z mąki o zawartości sporysza, powstają tak u ludzi, jak i u zwierząt przykre choroby, objawiające się bolem żołądka, zawrotami głowy, kurczami, a wreszcie swędzeniem skóry, które niejednokrotnie sprowadzają śmierć chorego. Z drugiej strony sporysz jest dla medycyny cennem lekarstwem, stosowanem przy usuwaniu rozmaitego rodzaju boleściach, a przedewszystkiem przy kokluszu.

Przebieg rozwoju grzybka sporysza (Claviceps purpurea) jest nader osobliwy. Na wiosnę można zauważyć, przedewszystkiem na kłosach żyta niewielki węzeł w ziarnie, wydzielający słodki sok. Jest to zaczątek sporysza. Rozmaite owady, siadając na takich kłosach i karmiąc się tym słodkim sokiem, roznoszą go po innych kłosach, rozszerzając w ten sposób sporysza szeroko i daleko.

W czasie dojrzewania żyta wspomniany węzeł ścieśnia się u swej nasady i wyrasta słupkowato, tworząc twardą jak kość substancję. To już jest właściwy sporysz, który pozostawiony w polu na roli lub w ziemi, z łatwością przetrzymuje najcięższą zimę.

W drugim roku dopiero, gdy u sporysza wyrastają czerwonawe owoce, o wielkości główki od szpilki, posiadającej liczne kanaliki zawierające grzybki — staje się on rozsadnikiem swojego gatunku, do czego pomaga mu wiatr, rozsiewając grzybki na sąsiednie kłosy.

Śnieć na zbożu jest w zasadzie większym wrogiem raczej rolnika, aniżeli młynarza.

Już przed wieloma laty zauważono, że śnieć najczęściej nawiedza to zboże, które sąsiaduje z większą ilością kwaśnicy (berberis vulgaris).

Ten związek przyczynowy rzeczywiście istnieje, a to dlatego, że śnieć czarna w stadjach swego rozwoju żyje kolejno na życie i kwaśnicy. Grzybki śnieci które wytworzyły się na zbożu, przesiedlają się zapomocą wiatru na sąsiednią kwaśnicę, tam dojrzewają i dopiero wówczas znowu przy pomocy wiatru przenoszą się na zboże, które wówczas, jak to się popularnie nazywa, rdzewieje. Zjawisko to jednak należy odnosić jedynie do śnieci czarnej (puccinia graminis), która powstaje na zbożu wyłącznie tylko wskutek sąsiedztwa kwaśnicy — niezależnem jest jednak od kwaśnicy, jeśli chodzi o inne gatunki śnieci, jak o śnieć żółtą i brunatną, która powstaje również wskutek bliskości pewnych roślin, a których my dotychczas nie znamy, prócz wypadku odnoszącego się do śnieci brunatnej na jęczmieniu, tworzącej się wskutek sąsiedztwa miecznika (Ornithogalum umbeltatum). Dobrze jest zatem, w razie zaistnienia śnieci na zbożu, rosnącem w pobliżu kwaśnicę, wykorzenić tę ostatnią doszczętnie — trudniejsza będzie jednak walka, gdy się skonstatuje śnieć, pomimo, że nawet w dalszych okolicach kwaśnica nie rośnie.

Dobrym środkiem na zapobieżenie tworzenia się śnieci jest znowu bajcowanie ziarna, przeznaczonego na nasienie, staje się ono bowiem wskutek tego zna-

cznie odporniejsze na wszelkiego rodzaju bakcyle, które mu na wiosnę przy pierwszym rozwoju grożą.

Kwaśnica, zwana tu i ówdzie berberysą, jest ogólnie znana, dlatego też bliższego jej opisu nie podajemy.

Grzybek mącznej rosy (Erysiphe) jest mniej częsty od śnieci. Pasożyt ten umieszcza się na liściach zboża, zaciągając je jakby mgłą, żywiąc się zaś sokami liści jest w możności całą łodygę doprowadzić do uschnięcia. Liczne grzybki, składające się na mgłę, są dość lotne tak, że przy silniejszym wietrze odrywają się od swej macierzy i przenoszą się na sąsiednie kłosy. Prócz tego sposobu rozmnażania się, rosa mączna wykazuje podział na organa rozrodcze męskie i żeńskie, rozradza się przez zwyczajne zapłodnienie, postępujące w szybkiem tempie.

Ognik należy do pasożytów o tyle niebezpieczny że rozkłada nietylko łodygę lub liście, lecz rzuca się na kwiat i ziarno, przyczem grzybek jego zagnieżdża się częściowo w kwiecie lub ziarnie, częściowo zaś w łodydze i liściu, żywiąc się ich sokami odżywczymi.

Rozmaitego rodzaju ogniki zarażają przeważnie owies, jęczmień i pszenicę.

Wzbudzającym szczególną obawę u rolników szkodnikiem jest biała pleśń, występująca często jako dotkliwa choroba zboża. Zwyczajną przyczyną tej choroby jest nienależyte czyszczenie i przesiewanie ziarna. Prócz zatem należytego wyczyszczenia ziarna, wielce pomocne jest w tym wypadku i bajcowanie, w szczególności przenicy, jako najbardziej czułej na chorobę białej pleśni.

C. d. n.

Aparaty do bielenia mąki.

(Ciąg dalszy).

Dalszą zaletą bielenia mąki systemem „Dollingera jest sterelizacja mąki przez wytwarzający się równocześnie ozon, przez co jednak diastatyczna siła mąki nie traci na swej wartości.

Praktyka w używaniu powyższych aparatów wskazuje faktycznie na to, że mąka preparowana systemem „Dollingera“ może być, mimo swej sztucznie osiągniętej starości przez bardzo długi czas bez szkody dla siebie magazynowana. Prócz zwiększenia trwałości mąki znachodzimy też daleko idące biologiczne czyszczenie. Mianowicie mąka nie dopuszcza do gnieżdżenia się moli w ślimacznicach.

Preparowana systemem elektrycznym, iskrowym, mąka nie ulega reakcji w chwili ustalania sposobu sztucznego bielenia. Reaguje jednak, przy użyciu znanych chemikom środków, o ile jest bieloną za pomocą chemikalji bądź też gazów.

Do uruchomienia więc powyższego aparatu potrzeba tylko prądu czystego powietrza wytwarzanego przez specjalny mały kompressor, i prądu elektrycznego. Przez zręczną kombinację obwodu indukcyjnego z indukcją uzwojeń transformatora osiągnięto krzywą, która pozwala na niskie napięcie prądu przy stosunkowo wysokiem napięciu zapalania. Urządzenia powyższe są nader pewne w ruchu i odporne tak, że defekty są prawie wykluczone.

Wyżej wspomnianym łukiem światła przechodzi ściśnione przy pomocy kompressora powietrza przez specjalnie skombinowany system otworów.

Jeśli się ma do dyspozycji tylko prąd stały, natenczas dla wytworzenia prądu zmiennego, musi się dołączyć (generator), albo małą dynamomaszynę. W miejscowościach o prądzie zmiennym, tego rodzaju zmiany są niepotrzebne.

Dla kontroli odpowiedniego stosunku prądu elektrycznego do powietrza, używa się we większych młynach t. zw. Oszyllografu, który zaoszczędza młynarzom niepotrzebnych prób — przy pomocy innych aparatów — do ustalenia pożądanego stosunku.

Aparaty systemu „Dollingera“ budowane są w trzech wielkościach i tak: aparaty typu „A“, małe, bielą w godzinie trzy worki mąki; typu „A“ normalne, do dziesięć worków, a typ „B“ do trzydziestu, przyczem dla bielenia większej ilości mąki używa się równocześnie więcej aparatów. Każdy aparat obsługiwać może dwa różne rodzaje mąki odprowadzane każda z osobna specjalnym kurkiem. Dla kontroli procesu bielenia istnieje w pokrywie ochronnej okienko szklane a czyszczenie aparatu polega tylko na zdjęciu podłoża iskrowego należytem oczyszczeniem tegoż, oraz powrotnem ustawieniu.

C. d. n.

Racjonalne ustawienie kamieni do mlewa.

Kamienie młyńskie mogą być ustawiane zależnie od wewnętrznego urządzenia młyna w rozmaity sposób i tak w młynach większych kamień spodniak spoczywa na płytach kątowych z śrubami, które służą do podnoszenia lub regulowania spodniaka w miarę potrzeby. W młynach mniejszych spodniak umieszczony jest bezpośrednio na podeście, w którym są umieszczone śruby, służące do podnoszenia spodniaka i w tak zwanym wieńcu, posiadającym boczne śruby w celu umocowania spodniaka przeciw ruchom poziomym.

W młynach całkiem prostych tak zwanych patyczkowych, spodniak umieszczony jest w tak zwanych gniazdach specjalnie z drzewa wykonanych, w których ustawia się spodniak do poziomu i umocowuje się za pomocą klinów drewnianych. Wogóle każdy spodniak musi być najdokładniej do poziomu ustawiony i umo-

cowany bądźto klinami, bądźto śrubami, zależnie od tego jakie jest urządzenie.

Kamień, tak zwany wierzchniak, osadzony jest na wrzecionie przy pomocy paprzycy stałej lub wahadłowej. Koniec wrzeciona osadzony jest w tak zwanym spodzie łukowym, który umożliwia podniesienie lub spuszczanie wierzchniaka zależnie od potrzeby. Do lepszego prowadzenia wrzeciona umieszczone jest w spodniaku łożysko zwane warzelem, posiadające zwyczajne 3 lub 4 klinki metalowe lub drewniane, umożliwiające naciskanie na wrzeciono. Tak ujęte wrzeciono w trzech punktach, może w czasie ruchu obracać się zupełnie centrycznie.

Założenie kamienia wierzchniaka na wrzeciono i zregulowanie tegoż tak, by pracował równomiernie, jest bardzo ważne w młynarswie i wymaga wiele ostrożności i umiejętności młynarza.

Do przemiału używają kamieni sztucznych i naturalnych. Kamienie naturalne są często nie jednolite, nie jednakowej twardości i gęstości, i takie kamienie wzmagają specjalnej staranności, by je dobrze zregulować. Wyważenie takiego kamienia, uskutecznia się w ten sposób, że w miejscach w których kamień uderza do spodaka oznacza się kredą i po przeciwnej stronie obciąża się odpowiednio ciężarem, przy kamieniach sztucznych.

Przy kamieniach zwyczajnych reguluje się to zapomocą paprzycy i klinów. Tak w jednym jak i drugim wypadku musi być kamień dobrze obrobiony, zwłaszcza ta strona która będzie pracować.

Po dokładnem uregulowaniu i wyważeniu można dopiero powyciągać kliny przytrzymujące paprzyce i zalać takowe siarką, ałunem lub cementem.

Nie ulega kwestji, że przy kamieniach sztucznych regulowanie jest bardzo proste. W wielu wypadkach przez nieodpowiednie uregulowanie płaszczyzn kamieni mielących, niszczą się te w wysokim stopniu, a nawet pękają. Sam widziałem jak w jednym młynie wierzchniak wrył się formalnie w spodniak i nie mogąc dalej wytrzymać natężenia w nacisku, pękł w czasie ruchu.

J. K.

C. d. n.

Poznań 1929

Wiadomości prawne i podatkowe

Ministerstwo skarbu uruchomić ma w drugiej połowie lutego biura informacyjne przy poszczególnych Izbach skarbowych. Biura te pracować będą na terenie danych Izb skarbowych i zbierać będą wszelkie informacje dotyczące obrotów i dochodów płatników podatkowych, korzystając ze wszelkich dostępnych źródeł. Wszystkie władze i urzędy podatkowe mają obowiązek dostarczania tym biurom informacyjnym wszelkich wiadomości. Biura informacyjne uprawnione są do zasięgania informacji nie tylko w urzędach opłat stemplowych, dyrekcji monopolów państwowych, urzędach akcyzowych i t. d. ale i w urzędach pocztowych i kolejowych, w P. K. O., w bankach, w wydziale paszportów zagranicznych, w sądach, u notarjuszy, adwokatów i t. d. W ten sposób płacący podatki podlegać będą szczegółowej kontroli odnośnie do swych dochodów i obrotów.

* * *

Płatności podatkowe w lutym.

Ministerstwo skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu lutym r. b. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie: od 15 lutego wpłata I-ej raty podatków gruntowych za r. 1928; w ciągu miesiąca lutego — wpłata państwowego podatku od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za kwartał IV 1927 r.; w ciągu miesiąca lutego — wpłata podatku od lokali za IV kwartał 1927 r. Do 15 lutego wpłata podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu styczniu, przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kat. i przemysłowe I.-V. kat., prowadzące prawidłowo księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze; podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni, licząc od dnia, w którym dokonano potrącenia podatku. Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu lutym r. b. tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności.

KOMUNIKATY AJENCJI ROLNICZEJ.

Są obawy, że w przewidywanym układzie handlowym Polski z Niemcami, ucierpi polskie rolnictwo na korzyść przemysłu. Specjalnie osoba pełnomocnika Niemiec p. Hermesa, wybitnego przedstawiciela niemieckiego rolnictwa, wzbudza obawy, że ze strony Niemiec będą bronione przedewszystkiem interesy niemieckiego rolnictwa. Polskie powinno bardzo uważnie śledzić przebieg rokowań i usilnie wpływać na ochronę swoich interesów przez delegację polską.

Niezadługo wejdzie w życie rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o zastawie towarowym, pozwalające zastawiać w bankach firmom rejestrowanym towar i surowiec. W dziedzinie życia rolniczego korzystały z tego tylko cukrownie. Sfery rolnicze wystąpiły z usilnemi staraniami, aby ustawowa możność zastawu to-

warów i surowca była szeroko zastosowana do rolnictwa, w myśl powziętych w swoim czasie uchwał Państwowej Rady Rolniczej.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu opracowało projekt dekretu Prezydenta Rzplitej o karach za przekroczenie przepisów o miarach. Będzie on dopełniał dotychczas obowiązujący dekret o miarach z dn. 8 lutego 1919 r., który nie zawierał dostatecznych sankcji karnych, wskutek czego utrudniał znacznie walkę z nadużyciami i fałszowaniem miar i wag. Ludność wiejska, wyzyskiwana często w ten sposób przez niesumiennych sprzedawców, wdzięczna będzie rządowi za uregulowanie tej sprawy.

Ministerstwo Rolnictwa opracowało i przesłało do uzgodnienia zainteresowanym Ministerstwom projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o sprzedaży nawozów sztucznych, które powierza Ministrowi Rolnictwa nadzór nad sprzedażą tych nawozów.

Przez „nawozy sztuczne" rozporządzenie rozumie wszelkie produkty pochodzenia przemysłowego lub kopalnego, przeznaczone do użyźniania gleby i zawierające azot, fosfor, potas lub wapń.

Sprzedaż nawozów sztucznych zarówno krajowych, jak sprowadzanych z zagranicy będzie się odbywać jedynie zgodnie z następującemi postanowieniami rozporządzenia:

1. w reklamach i wszelkiego rodzaju ogłoszeniach o produktach, sprzedawanych jako nawozy sztuczne nie wolno używać nazw i określeń, mogących wprowadzić w błąd kupującego co do rodzaju, pochodzenia lub składu chemicznego tych produktów;

2. każda sprzedaż nawozów sztucznych winna być potwierdzona wystawionym przez sprzedawcę pisanym dowodem sprzedaży. Dowody sprzedaży wolne są od opłaty stemplowej;

3. oznaczenie przez sprzedawcę zawartej w nawozie sztucznym ilości składników użytecznych dla roślin winno odpowiadać rzeczywistej zawartości tych składników;

4. zabrania się sprzedaży nawozów sztucznych, w których zawartość składników użytecznych oraz szkodliwych dla roślin nie odpowiada normom, ustalonym w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa. Umowy sprzedaży takich nawozów sztucznych będą nieważne.

Rozporządzenie przewiduje szereg kar za przekroczenie przepisów w niem zawartych; maksymalna kara wynosi 10.000 zł z ewent. zamianą na areszt do 6-ciu tygodni.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu Rady Spożywców zakomunikowało swoje wytyczne w sprawie racjonalizacji piekarstwa:

1. stopniowego mechanizowania przemysłu piekarskiego;

2. wyjednywania kredytów budowl. dla piekarń;

3. zakładania szkół piekarskich;

4. wprowadzania normalizacji typów chleba;

5. stałej lustracji piekarń przez specjalną komisję do badania wypieku chleba.

6. utrzymania racjonalnej rozpiętości cen chleba w stosunku do cen żyta.

Były przytem podawane cyfry, z których wynika, iż mechanizacja piekarnictwa sprzyja obniżeniu cen chleba. Piekarnia mechaniczna w Częstochowie sprzedaje 65% chleb po 55 groszy za 1 kg. Jest to cena najniższa obecnie w Polsce.

Dotychczasowe normy szacowania, stosowane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przy przymusowem ubezpieczeniu budowli od ognia, które oparte były na obliczeniu objętości budynków, przestały obowiązywać z dniem 31. grudnia 1927 r. Od początku r. b. wprowadzone zostały nowe normy ogółowe, skonstruowane w sposób ściśle odzwierciadlający wartość budowy w chwili szacowania. W ciągu roku 1928 szacunki będą utrzymane w skali, odpowiadającej 70% rzeczywistej wartości budynków, od roku zaś przyszłego projektowane jest podwyższenie szacunków, a więc i ubezpieczenia budynków, do pełnej wartości rzeczywistej. Nowe normy szacunkowe obejmują tablice wartości składowych budowli według przeciętnych cen z całego terenu działalności P. Z. U. W., uwzględniają jednak również warunki lokalne poszczególnych obszarów przez zastosowanie tak zwanych „współczynników terytorjalnych odchyleń", zapomocą których wprowadza się do szacowania poprawki, stosownie do miejscowych cen materjałów budowlanych

Dnia 1. stycznia 1928 r. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dnia 19. listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin. Ustawa niniejsza jest ramowa, na jej podstawie Minister Rolnictwa będzie wydawał rozporządzenia o zwalczaniu chorób roślin i tępieniu chwastów i szkodników.

Ustawa wymienia szereg środków, które mogą być stosowane jak n. p. zakaz przywożenia z zagranicy wywożenia zagranicę i przewożenia po kraju roślin chorych, lub opanowanych przez szkodnika, obowiązek niszczenia roślin chorych, tępienia chwastów, odkażania gruntów zarażonych, ograniczania sposobu użytkowania roślin chorych, wprowadzenie do handlu świadectw zdrowotności, zakaz uprawiania poszczególnych roślin na gruntach zaoranych i t. p.

Ustawa przewiduje zapomogi dla tych, którzy przyczynili się do zwalczania choroby lub szkodnika i wskutek tego ponieśli sami straty materjalne.

Zwalczanie chorób w/g niniejszej ustawy należy do kompetencji wojewodów, starostów i urzędów gm. Wskazówek fachowych udzielać będzie Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, oraz inne

instytucje, powołane do współpracy przez Ministra Rolnictwa.

Ustawa przewiduje kary pieniężne oraz areszt za niestosowanie się do rozporządzeń, które będą wydane na zasadzie niniejszej ustawy. Równocześnie przewidywane są konfiskaty transportów roślin chorych lub opanowanych przez szkodnika.

Rolnictwo nasze wita ukazanie się tej ustawy z radością. Dotychczas prawodawstwo w tę dziedzinę nie wkraczało i wobec tego akcja ochrony roślin zależna tylko od dobrej woli jednostek, nie mogła się rozwinąć na szeroką skalę. Obecnie wprowadzenie przymusu umożliwi prowadzenie walki z chorobami, szkodnikami i chwastami w należytym rozmiarze.

* * *

Dalszy ciąg wykazu młynów, które otrzymały zezwolenie na bezcłowy wywóz otrąb:

„Narew" Młyn automatyczny w Łomży . .	75 ton
Młyn walcowy B. Armornik i Ska w Kowlu	100 „
„Narew" Młyn automatyczny w Łomży . .	100 „
„Neuman i Ska" Młyny parowe w Białej .	195 „
„Motor" i Ska S. Czapnikiewicz, J. Sojka i J. D. Leszcz w Ostrowcu.	90 „

Firma Fiedler i Glaser w Katowicach zrezygnowała z przyznanego jej kontyngentu, wobec czego odnośne pozwolenie zostało jej cofnięte.

Członek organizacji musi sumiennie spełniać swe obowiązki wobec swego zrzeszenia. Czy Ty spełniasz swój obowiązek jak należy?

Jeżeli chcesz naprawdę swego dobra i rozumiesz swoje potrzeby, bądź wiernym członkiem organizacji!

Kronika.

Badania wypieku chleba. Komisja do badania wypieku chleba przy współudziale Dyrektorów państwowego zakładu do badania środków żywności oraz rzeczoznawców odbyła posiedzenie w Ministerstwie spraw wewnętrznych, zdając sprawozdanie z działalności lustracyjnej. Komisja powyższa zbadała dotychczas 149 piekarń w dziesięciu miastach i 123 piekarń miasta Warszawy. Sprawozdanie naukowe składał prof. Gądzikiewicz z badań porównawczych chleba, mąki i zaczynów, przeprowadzonych w Krakowie, Warszawie i Poznaniu, które wykazały znaczne różnice w pieczywie tych trzech miast. Prof. Iwanowski badał skład bakterjologiczny drożdży oraz prowadził prace w kierunku ustanowienia wzorowego zaczynu chleba. Komisja postanowiła z powodu ogromu pracy i odciążenia przekazać część pracy komisji, odpowiednim wydziałom wojewódzkim. W najbliższym czasie komisja ma przeprowadzić badania jakości chleba w 13 miastach, liczących około 5.000 piekarń.

Ruch oszczędnościowy w P. K. O. Ruch oszczędnościowy w P. K. O. wzrasta z miesiąca na miesiąc. — Liczba uczestników obrotu oszczędnościowego doszła w ciągu ostatnich dni do 177.500 osób. Ogólna suma oszczędności dosięgła 64 miljonów złotych prócz 11 miljonów złotych złożonych na specjalnym rachunku oszczędnościowym, podlegającym waloryzacji.

Nadto na zasadzie nowej ustawy o kontroli ubezpieczeń wniosła dyrekcja P. K. O. prośbę do Ministerstwa skarbu o zezwolenie na prowadzenie ubezpieczeń na życie. Będą to, jak już swego czasu wspominaliśmy, ubezpieczenia ludowe bez obowiązku poddania się badaniom lekarskim i w wysokości do 5.000 złotych. Ministerstwo ma podobno w najkrótszym czasie zezwolenia tego udzielić.

Budowa elewatoru. W Oświęcimiu będzie wybudowany wielki elewator zbożowy, dla magazynowania zboża, potrzebnego dla zagłębia węglowego krakowskiego i górnośląskiego.

Równocześnie odbyło się posiedzenie komisji międzyministerjalnej, na którem rozważano sprawę spichrzów i młynów bydgoskich, stanowiących własność Państwa. Młyny te zajmują obszar 7 ha. Ze względu na wyjątkowo dogodne ich rozmieszczenie, pozwalające na wyzyskiwanie siły wodnej, komisja stwierdziła konieczność przeprowadzenia jak najdogodniejszych badań, które pozwoliły na należyte wyzyskanie wszystkich przyrodzonych możliwości tego terenu.

W tym celu wyłoniono specjalną komisję, która ma zbadać i opracować plan wykorzystania młynów bydgoskich i przedstawić odpowiednie wnioski Ministerstwu spraw wewn.

Komisja normalizacyjna dla przemiału zboża. Dla normalizacji przemiału zboża została obecnie powołana specjalna komisja normalizacyjna, której zadaniem będzie ustalenie typów mąki i ziarna a nadto unormowanie metod przemiału. Komisja podzieloną zostaje na trzy podkomisje: młynarską, piekarską, naukową. W skład jej wchodą przedstawiciele organizacyj rolniczych, spółdzielni spożywczych oraz Ministerstw przemysłu i handlu, rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Komunikaty Stowarzyszenia.

Do wiadomości wszystkim właścicielom i dzierżawcom młynów.

Doszło do naszej wiadomości, że zgłaszają się po młynach rozmaici agenci, monterzy i młynarze, którzy powołują się na to, że są wysyłani z Koła Młynarzy

i pod tym pretekstem w bardzo licznych wypadkach otrzymują zamówienia, roboty lub zapomogi.

Oświadczamy zatem wszystkim interesowanym, że każdy kto się zgłasza lub powołuje na Koła Młynarzy, otrzymuje z tegoż biura pisemne polecenie, którem winien się każdocześnie wylegitymować. Prosimy zatem P. T. wszystkich właścicieli, dzierżawców i kierowników młynów, aby w przyszłości żądali od każdego, który powołuje się na Koło Młynarzy, pisemnego wylegitymowania się, a w razie, gdyby taka jednostka takiego wylegitymowania nie posiadała, prosimy o pociągnięcie do odpowiedzialności, albowiem będzie to nadużycie firmy Koła Młynarzy i Jego dobrej opinji.

Prosimy jeszcze raz o bezwzględne dopilnowanie tego, by raz można skończyć z takimi niewłaściwościami.

* * *

Posiedzenie Wydziału Koła Młynarzy.

Podajemy do wiadomości wszystkim Członkom Wydziału Koła Młynarzy, że normalne posiedzenie Wydziału odbędzie się dnia 26. lutego 1928 o godzinie 10-tej rano, pod przewodnictwem Prezesa Stanisława Inglota i upraszamy wszystkich członków Wydziału o bezwzględne przybycie na to posiedzenie.

Program obejmuje wszystkie aktualne sprawy obchodzące przemysł młynarski, który w obecnym czasie jest w zastoju i wymaga jaknajenergiczniejszej akcji ze strony interesowanych.

Przegląd pism.

„**Wyszedł** z druku Nr. 3. „Rolnika Ekonomisty“ organu Związku Polskich Organizacyj Rolniczych.

Numer zawiera w treści: artykuły p. inż. B. Powierzy p. t. „W sprawie kredytu obligacyjnego na meljoracje“, prof. dr. S. Surzyskiego — „Praca towarzystw rolniczych u nas i gdzieindziej“, sprawozdanie z działalności Związku Polskich Organizacyj Rolniczych, konjunktury cen, kronikę krajową, kronikę zagraniczną, przegląd piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, recenzje i sprawozdania oraz statystykę“.

Zapłacili za prenumeratę

od 5. lutego 1928:

	Rok 1927				Rok 1928			
	kwartał				kwartał			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Putz Gustaw	—		"	"	"	"	"	"
Kreicarek Józef	—	"	"	"	—	—	—	—
A. hr. Potocki	—	"	"	"	—	—	—	—
Kuc Stanisław	—	—	—	—	"	—	—	—
Szwarc Marek	—	—	"	"	—	—	—	—
Fortuna Sylwester	—	—	—	—	"	—	—	—
Krämer Antoni	—	—	—	—	"	"	"	"
Eisler Rudolf	—	"	"	"	—	—	—	—
Michalczyk Jan	—	—	"	"	"	"	—	—
Berger Władysław	—	"	"	"	—	—	—	—
Jacyna Franciszek	—	—	—	—	—	"	"	—
Baran Szymon	—	—	—	"	"	—	—	—
Rawski Józef	—	—	"	"	—	—	—	—
Klein Juljusz	—	—	"	"	—	—	—	—
Karanter Izrael	—	"	"	"	—	—	—	—
Dubicki Wacław	—	—	"	"	—	—	—	—
Schulc Antoni	—	"	"	"	—	—	—	—
Paszkowski Adam	—	—	—	—	"	—	—	—
Reichert Franciszek	—	"	"	"	—	—	—	—
Kassalik Henryk	—	"	"	"	—	—	—	—
Uznańska Aleksan.	—	"	"	"	—	—	—	—
Srokowski Piotr	—	—	"	"	—	—	—	—
Pichl Józef	—	"	"	"	—	—	—	—
Seelig i Syn	—	"	"	"	—	—	—	—
Kurek Stanisław	—	—	—	—	"	"	—	—
Marszałek Józef	—	"	"	"	"	—	—	—
Kaczmarski Ludwik	—	—	—	—	"	—	—	—
Pilzer Szymon	—	—	—	"	—	—	—	—
Nestheimer Gustaw	—	—	—	—	"	"	"	"
Nestheimer Daniel	—	"	"	"	—	—	—	—
Rawski Antoni	—	—	—	"	"	—	—	—
Popiuk Jan	—	"	"	"	—	—	—	—
Wolfert Grzegorz	—	—	—	—	"	—	—	—
Waśków Stefan	—	—	"	"	—	—	—	—
Orłowicz Franciszek	—	"	"	—	—	—	—	—
Metzler Filip	—	"	"	"	—	—	—	—
Merler Henryk	—	"	"	"	—	—	—	—
Kühner Jakób	—	—	"	"	"	"	—	—
Zarawski Maciej	—	"	"	"	—	—	—	—
Grzegoszczuk Ign.	—	—	—	"	"	"	—	—

Cedula giełdowa za czas od 1. II. — 15. II. 1927

			1/II—7/II	8/II—15/II
Pszenica dworska ex 1927	750—760	gr.	46·50—47·50	47·25—48·25
„ krajowa „	„ 730—740	„	44·75—45·75	45·25—46·25
Żyto małopolskie „	„ 690—700	„	36·75—37·75	37·00—38·00
Jęczmień przem. „	„ 640—650	„	33·25—34·25	33·25—34·25
Otręby żytnie bez worka			24·75—25·25	24·75—25·25
„ pszenne bez worka			25·25—25·75	25·25—25·75

GIEŁDY KRAJOWE.

Lwów:

Grysik kukurudziany	zł	49·00—50·00
Mąka kukurudziana	„	34.00—35·00
Kasza hreczana	„	71·00—73·00
„ jaglana	„	71·25—75·25
„ jęczmienna	„	56·50—57·50
Pęcak	„	54·00—55·00
Mąka pszenna 40%	„	81·00—82·00
„ „ 50%	„	74·00—74·50
„ żytnia 65%	„	58.00—59·00

W pierwszym tygodniu obroty na giełdzie jak i poza giełdą bardzo szczupłe, zaofiarowanie wszelkich gatunków zbóż, które nie stały w żadnym stosunku do chęci kupna i faktycznego zapotrzebowania, spowodowały obniżenie cen. Zastój w obrotach powodują w pierwszej linji młyny, które mają nagromadzone pokaźne zapasy mąki. Mąka żytnia tanieje.

W drugim tygodniu ceny zbóż wykazują tendencję zwyżkową, w ślad zaczem zyskują w cenie tak pszenica jak i żyto. Zwyżka cen jednak nie była spowodowana naturalnym objawem, lecz brakiem dowozu ziarna. Na giełdzie transakcje w jęczmieniu browarnianym. Poszukiwana tylko pszenica doborowa dla wyrobu mąki pashalnej. Tendencja niejednolita, usposobienie spokojne.

Warszawa.

Ceny za 100 kg.

Pszenica	50·00—50·50
Żyto kongresowe	40·00
Mąka pszenna 4|0 A	80·00—83·00
„ „ 4|0	72·00—75·00
Mąka żytnia 65%	56·00—58·00
Otręby żytnie	26·50—27·00
„ pszenne	27·00—28·00

Katowice:

Ceny za 100 kg.

Pszenica eksportowa	50·50—51·00
„ krajowa	48·00—49·00
Żyto eksportowe	50·25—51·25
„ krajowe	42·00—43·25
Jęczmień krajowy	43·00—44·00
„ eksport.	49·00—51·00
Otręby pszenne	28·00—29·00
„ żytnie	28·50—29·50

Lublin:

Lubelski Syndykat Rolniczy notuje:

Żyto	38·00—39·00
Pszenica	48·00—50·00
Jęczmień	36·00—38·00

Bydgoszcz:

Pszenica	44·50—46·00
Żyto	38·00—39·00
Jęczmień browar.	40·00—41·00
„ na paszę	33·00—35·00

Poznań:

Notowania urzędowę za 100 kg. franco stacja załadowcza, z natychmiastową dostawą.

Żyto	38·10—39·10
Pszenica	44·50—45·50
Jęczmień przemiał.	33·00—35·00
Mąka żytnia 65%	56·25
„ „ 70%	54·75
„ pszenna 65%	64·50—68·50
Otręby pszenne	26·00—27·00
„ żytnie	26·25—27·25

Kraków:

Mąka pszenna 45%	81·00—81·50
„ „ 50%	79·00—79·50
„ grysikowa	82·00—82·50
„ ciemna	62·50—63·00

Z młynów kongresowych:

Mąka pszenna „0000“	75·00—76·00
„ grysikowa	80·00—81·00
„ pszenna 65%	59·50—60·00
„ razowa żytnia	51·50—52·00

M. STEINHAUS

Lwów, Grodecka 10 a

poleca: walce, perlaki, tryjery, kamienie oraz wszelkie maszyny w zakres młynarstwa wchodzące zawsze na składzie.

18—24

Przy wszelkich korespondencjach z firmami, prosimy powoływać się na naszą „Powszechną Gazetę Młynarską“.

17—24

Przemysł młynarski

GAZĄ MŁYNARSKA szwajcarska wyłącznie światowej marki „DUFOUR“
SIATKI druciane i metalowe
BLACHY dziurkowane i tarkowe
PASY SKÓRZANE prawdziwe wiedeńskie
PASY z sierści wielbłądziej i parciane

I. KONRAD Lwów, Hetmańska 20.

Rok założenia 1870. Nr. telefonu 49-83.

D E U T Z

Motory - **Diesla** bez kompresora, gazowe, benzynowe itd.
motorowe lokomotywy, lokomobile, pompy, kompresory, walce drogowe i t. p. jakoteż wszelkie fabrykaty f-my **Humboldt Köln-Kalk**

dostarcza:

Deutz-Humboldt“ Inż. Alojzy Schacherl LWÓW Romanowicza 1/M. Telefon 6-72.

17—24

Kompletne urządzenia młyńskie,

walce Ganza, motory Diesla,

jakoteż pojedyncze maszyny młyńskie dostarcza na najdogodniejszych warunkach 16 -24

Generalne Zastępstwo Oddziału Maszynowego Anglo-Węgierskiego Banku S. A. w Budapeszcie

Lwów, Brajerowska 5., Tel. 39-72

GURTY ELEWATOROWE

oraz

PASY ZAPĘDOWE

przewyższające starannością wykonania, trwałością oraz umiarkowaną ceną podobne wyroby zagraniczne, fabrykowane masowo, dostarcza ze składu

Teodor Wende

Fabryka tkanin techn.

KORONOWO pow. Bydgoszcz

11—12 oraz

„MOLITOR“ Ska Akc.

Lwów, Bo!mów 3 i Kraków, Wawrzyńca 26

Wymiary od 9—20 cm. szer. stale na składzie.

Ceny bezkonkurencyjne. Próbki na żądanie.

LEOPOLD KASPAR

Senice, Czechosłowacja

poleca oryginalne perlaki „MARS“ tylko u swego przedstawiciela

M. Steinhausa

Lwów, Grodecka 10a

Zawsze na składzie. 3—24

Wydawca: „KOŁO MŁYNARZY“. „Drukarnia Narodowa“ Lwów Szajnochy 1. 2. —Tel. 21-35.
Redaktor odpow.: Inż. Marjan Brulińskı.